

Repertoriul jurisprudenței

Cauza C-243/12 P

**FLS Plast A/S
împotriva
Comisiei Europene**

„Recurs — Concurență — Înțelegeri — Sectorul sacilor industriali din plastic — Decizie de constatare a unei încălcări a articolului 81 CE — Competența de fond a Tribunalului — Obligația de motivare — Imputabilitatea încălcării săvârșite de filială societății-mamă — Răspunderea societății-mamă pentru plata amenzii aplicate filialei — Proportionalitate — Procedura în fața Tribunalului — Termen de soluționare rezonabil”

Sumar – Hotărârea Curții (Camera întâi) din 19 iunie 2014

1. *Recurs — Motive — Motiv invocat pentru prima oară în cadrul recursului — Motiv îndreptat împotriva unui motiv al hotărârii atacate — Motiv prin care se contestă temeinicia hotărârii atacate — Motiv născut din însăși hotărârea atacată — Admisibilitate*

[art. 256 alin. (1) TFUE; Statutul Curții de Justiție, art. 58 primul paragraf; Regulamentul de procedură al Tribunalului, art. 48 alin. (2)]

2. *Concurență — Normele Uniunii — Încălcări — Imputare — Societate-mamă și filiale — Unitate economică — Criterii de apreciere — Prezumție a unei influențe decisive exercitate de societatea-mamă asupra filialelor deținute în proporție de 100 % de aceasta — Caracter refragabil — Sarcina probei — Încălcarea prezumției de nevinovăție — Inexistență*

(art. 101 TFUE și 102 TFUE; Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene, art. 48; Regulamentul nr. 1/2003 al Consiliului, art. 23 alin. (2))

3. *Recurs — Motive — Aprecie eronată a faptelor — Inadmisibilitate — Controlul exercitat de Curte cu privire la aprecierea faptelor și a elementelor de probă — Excludere, cu excepția cazurilor de denaturare*

(art. 256 TFUE; Statutul Curții de Justiție, art. 58)

4. *Recurs — Motive — Insuficiența motivării — Conținutul obligației de motivare*

(art. 256 TFUE; (Statutul Curții de Justiție, art. 56 și 58; Regulamentul de procedură al Tribunalului, art. 81)

5. *Recurs — Motive — Motivare a unei hotărâri care cuprinde o încălcare a dreptului Uniunii — Dispozitiv întemeiat pentru alte motive de drept — Respingere*

(art. 256 TFUE; Statutul Curții de Justiție, art. 58)

6. *Concurență — Amenzi — Quantum — Stabilire — Neaplicarea sau reducerea cuantumului amenzii în schimbul cooperării întreprinderii incriminate — Condiții — Societate-mamă și filiale — Necesitatea unității economice la momentul cooperării*

[art. 101 alin. (1) TFUE; Regulamentul nr. 1/2003 al Consiliului, art. 23 alin. (2); Comunicarea 96/C 207/04 a Comisiei, titlul D punctul 2]

7. *Concurență — Normele Uniunii — Încălcare săvârșită de o filială — Răspundere atribuită societății-mamă — Răspundere în solidar pentru plata amenzii — Întindere — Societate-mamă și filială care au format, la data săvârșirii încălcării, o întreprindere în sensul articolului 101 TFUE care a încetat să existe sub această formă în ziua adoptării unei decizii de aplicare a unei amenzi — Consecințe asupra determinării cuantumului maxim al amenzii*

[art. 101 alin. (1) TFUE; Regulamentul nr. 1/2003 al Consiliului, art. 23 alin. (2)]

8. *Dreptul Uniunii Europene — Principii — Drepturi fundamentale — Respectare asigurată de Curte — Dreptul oricărei persoane la un proces echitabil — Respectarea unui termen rezonabil — Consacrare prin Convenția europeană a drepturilor omului — Trimitere la Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene — Dreptul la protecție jurisdicțională efectivă*

(Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene, art. 47)

9. *Procedură jurisdicțională — Durata procedurii în fața Tribunalului — Termen rezonabil — Litigiu privind existența unei încălcări a normelor de concurență — Nerespectarea unui termen rezonabil — Consecințe*

(Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene, art. 47 al doilea paragraf)

10. *Răspundere extracontractuală — Cerere întemeiată pe o durată excesivă a procedurii în fața Tribunalului — Condiții — Nelegalitate — Prejudiciu — Legătură de cauzalitate — Criterii de apreciere — Compunerea completului de judecată*

(art. 256 TFUE, 268 TFUE și 340 TFUE; Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene, art. 47 al doilea paragraf)

1. A se vedea textul deciziei.

(a se vedea punctele 25 și 44-48)

2. A se vedea textul deciziei.

(a se vedea punctele 27 și 30)

3. A se vedea textul deciziei.

(a se vedea punctele 32 și 76-78)

4. A se vedea textul deciziei.

(a se vedea punctele 49, 51 și 79)

5. A se vedea textul deciziei.

(a se vedea punctul 84)

6. În materie de concurență, numai întreprinderea care a cooperat cu Comisia pe baza Comunicării privind clemența poate beneficia, în temeiul acestei comunicări, de o reducere a amenzii care i-ar fi fost aplicată în lipsa cooperării. Reducerea în cauză nu poate fi extinsă la o societate care, pe durata unei părți din perioada încălcării, a făcut parte din entitatea economică constituită de această primă întreprindere, dar care nu mai făcea parte din entitatea respectivă la data la care aceasta din urmă a cooperat cu Comisia.

Astfel, o interpretare contrară ar implica în general faptul că, în cazurile de succesiuni de întreprinderi, o societate care a participat inițial la o încălcare în calitate de societate-mamă a unei filiale implicate în mod direct în aceasta, iar ulterior a transferat filiala respectivă unei alte întreprinderi, ar beneficia, dacă ar fi cazul, de o reducere a amenzii aplicate acestei din urmă întreprinderi în temeiul cooperării sale cu Comisia, deși societatea menționată nici nu a contribuit ea însăși la descoperirea încălcării în cauză și nici nu a exercitat o influență decisivă, la data cooperării, asupra fostei sale filiale.

În consecință, având în vedere obiectivul urmărit de Comunicarea privind clemența, constând în promovarea descoperirii unor comportamente contrare articolului 101 TFUE, și în vederea garantării unei aplicări efective a acestei dispoziții, nimic nu justifică extinderea unei reduceri a amenzii, acordată unei întreprinderi în temeiul cooperării sale cu Comisia, la o întreprindere care, după ce a controlat în trecut filiala implicată în încălcarea în cauză, nu a contribuit ea însăși la descoperirea acesteia.

(a se vedea punctele 85-87)

7. În dreptul concurenței al Uniunii, în ceea ce privește plata unei amenzi aplicate pentru încălcarea normelor de concurență, raportul de solidaritate care există între două societăți care constituie o entitate economică nu se poate reduce la o formă de garanție furnizată de societatea-mamă pentru a garanta plata amenzii aplicate filialei. De aceea, argumentația potrivit căreia această societate-mamă nu putea fi obligată la plata unei amenzi având un quantum superior celui al amenzii aplicate filialei sale este nefondată.

Principiul individualizării pedepselor și a sancțiunilor impune ca, în conformitate cu articolul 23 alineatul (3) din Regulamentul nr. 1/2003, quantumul amenzii care trebuie plătită în solidar să fie stabilit în funcție de gravitatea încălcării reproșate individual întreprinderii în cauză și de durata acesteia.

(a se vedea punctul 107)

8. A se vedea textul deciziei.

(a se vedea punctele 131-133)

9. Ținând seama de necesitatea de a se asigura respectarea normelor de concurență din dreptul Uniunii, Curtea nu poate permite unei recurente, numai pentru motivul nerespectării unui termen de soluționare rezonabil, să repună în discuție quantumul unei amenzi care i-a fost aplicată, în condițiile în care toate motivele îndreptate împotriva constatărilor Tribunalului în legătură cu quantumul acestei amenzi și cu comportamentele pe care le sancționează au fost respinse.

O încălcare, săvârșită de o instanță a Uniunii, a obligației sale, rezultate din articolul 47 al doilea paragraf din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene, de a judeca într-un termen rezonabil cauzele cu care este sesizată trebuie să fie sancționată printr-o acțiune în despăgubire introdusă la

Tribunal, o asemenea acțiune constituind un remediu efectiv. Rezultă că o cerere prin care se solicită repararea prejudiciului cauzat de nerespectarea de către Tribunal a unui termen de soluționare rezonabil nu poate fi introdusă direct la Curte în cadrul unui recurs, ci trebuie introdusă la Tribunal.

(a se vedea punctele 134 și 135)

10. În cadrul examinării unei cereri prin care se solicită repararea prejudiciului cauzat de nerespectarea de către Tribunal a unui termen de soluționare rezonabil, este de competența Tribunalului, statuând într-un complet diferit de cel care a trebuit să soluționeze litigiul care a determinat procedura a cărei durată este criticată, să aprecieze atât caracterul material al prejudiciului invocat, cât și legătura de cauzalitate dintre acesta și durata excesivă a procedurii jurisdicționale în litigiu, efectuând o examinare a elementelor de probă furnizate în acest scop.

(a se vedea punctul 136)